

Huvudman;
peter.bergstrom@futuraskolan.se

2017-05-24
Dnr 400-2016:6993

Rektor:
catharina.tornberg@futuraskolan.se

Beslut

för Futuraskolan Rådan i Sollentuna kommun efter kvalitetsgranskning av undervisningens organisation på skolor där det finns obehöriga lärare

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en kvalitetsgranskning av undervisningens organisation på skolor där det finns obehöriga lärare. Som obehörig lärare räknas lärare som undervisar i ett ämne de saknar legitimation för. Syftet är att granska hur rektor, givet situation med obehöriga lärare, leder och organiserar arbetet för att säkerställa att eleverna får en undervisning med sammanhang och utgångspunkt i nationella mål och riktlinjer.

Granskningen genomförs i 28 skolor och avser undervisning i årskurserna 7-9. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Skolinspektionen besökte Futuraskolan den 6 april 2017. Besöket genomfördes av utredare Tonny Johansson och Renata Grelak. Intervjuer med lärare, rektor och elever har genomförts.

Futuraskolan Rådan är en fristående F-9-skola i Sollentuna kommun. I den dokumentation som rektorn på Futuraskolan Rådan lämnat till Skolinspektionen inför granskningen framgår att skolan har 66 elever i årskurs 7-9. Enligt inkomna uppgifter från skolans rektor framkommer att skolan har 12 undervisande lärare i årskurs 7-9. Av dessa saknar 5 behörighet i ett ämne eller flera ämnen de undervisar i. Det framgår att lärarna är organiserade i såväl årskursvisa arbetslag som i ämneslag avseende det/de ämnen lärarna undervisar i.

I detta beslut ger Skolinspektionen sin bedömning av det granskade området. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektors ledning och organisering avseende granskningens syfte fungerar väl.

Granskningen visar att rektorn arbetar aktivt för att så långt som möjligt använda behöriga lärare för undervisningen. Rektorn samlar in information om och följer upp lärarnas behörigheter. På så sätt får rektorn en tydlig bild av hur lärarbehörigheten ser ut på skolan och vilka eventuella insatser som behöver göras för att säkra tillgången till behöriga lärare. Rektorn för även diskussioner med obehöriga lärare om möjligheter att läsa in behörigheter och informerar om lämplig utbildning för detta. För några av de obehöriga lärarna har rektorn även utarbetat en plan för kompensutveckling för att nå behörighet. Granskningen visar även att rektorn fördelar de behöriga lärarna på skolan för att så långt som möjligt använda deras kompetens. Detta genom att de finns fördelade i samtliga ämnes- och arbetslag på skolan.

Granskningen visar även att rektorn skapar förutsättningar för att ge eleverna en undervisning som utgår från nationella kunskapsmål. Rektorn har skapat mötesstrukturer för såväl ämnes- som arbetslag och pedagogiska möten där det sker diskussioner om centralt innehåll och kunskapskrav. Arbetet med att planera undervisningens innehåll och arbetssätt sker vidare genom regelbunden samverkan i arbetslagen. Det framkommer även att samtliga nyanställda lärare tilldelas en mentor som de regelbundet träffar under den första anställningstiden.

Skolinspektionens granskning visar även att lärarna använder de ovan nämnda mötesstrukturer för att diskutera gemensamma förhållningssätt kring hur eleverna ska bedömas. Arbetet med att bedöma elevernas kunskaper och förmågor sker emellertid i första hand i samverkan mellan lärare under klasskonferenser. Granskningen visar vidare att rektorn har former för att följa upp såväl undervisningens innehåll som arbetet med bedömning av elevernas kunskaper. Detta bland annat genom att rektorn begär in en grovplanering av samtliga lärare där det för respektive ämne framgår syfte, centralt innehåll, kunskapskrav och hur bedömning sker. Vidare genom att rektorn regelbundet genomför klassrumsobservationer och medverkar vid utvecklingssamtal och klasskonferenser. Rektorn följer även lärarnas bedömningar via skolans gemensamma digitala plattform. Granskningen visar att obehöriga lärare får stöd efter behov i arbetet med att planera och genomföra undervisningen. Detta genom arbetslagsmöten, ämneskonferenser och studiedagar och genom att rektor löpande följer upp behov samt individanpassar stöd efter behov. Samtliga obehöriga lärare har även en utpekad behörig lärare som de sambedömer tillsammans med. Rektorn säkerställer även att obehöriga lärare kan få stöd av lärare med rätt behörighet genom samarbete inom huvudmannens organisation.

Sammanfattningsvis har Skolinspektionens granskning inte visat annat än att det granskade området fungerar väl. Därmed avslutas kvalitetsgranskningen.

På Skolinspektionens vägnar

Gabriel Brandström
Enhetschef

Tonny Johansson
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/obehoriga-larare/>

Bilaga: Författningsstöd

Behörig för undervisning

2 kap. 13 § skollagen

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Enligt 2 kap. 18 § kan dock undantag från 13 § göras om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven eller om det finns något annat skäl med hänsyn till eleverna. I 19 § framgår dock att om en person som avses i 18 § ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader, ska huvudmannen först fatta beslut om detta. Enligt 21 § framgår också att i fråga om tidsbegränsning av en anställning som lärare eller förskollärare i skolväsendet gäller att den som ska bedriva undervisning enligt 18 § får anställas högst ett år i sänder.

SFS 2011:326

I behörighetsförfordningen preciseras vilken utbildning olika kategorier av lärare ska ha för att vara behörig att bedriva viss undervisning i skolväsendet samt andra bestämmelser om behörighet för lärare. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165) framhålls vikten av att lärare förutom generell lärarkompetens även besitter specifik kompetens. Med specifik kompetens avses att de lärare som används i undervisningen utöver generell lärarkompetens även har specifik kompetens för olika skolformer, verksamheter, årskurser och ämnen (s. 262). Vidare framkommer i propositionen att för att utbildning och undervisning ska hålla hög kvalitet skall huvudmannen använda lärares kompetens på rätt sätt i undervisningen. Det är rektor som leder och samordnar arbetet inom sitt verksamhetsområde och har ansvar för att planera så att läraren används för sådan undervisning som läraren har utbildning för.

I regeringens proposition (2010/11:20) framgår att ett legitimationssystem är en viktig kvalitetssäkring av lärare och förskollärare och kan därmed höja kvaliteten på den samlade lärarkåren.

Ledning och utveckling av undervisning

2 kap 9 § skollagen

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

2 kap 10 § skollagen

Rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

4 kap. 4 § skollagen

Rektor är ansvarig för planering, uppföljning och utveckling av utbildningen på skolenheten. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Lgr11 avsnitt 2.8

Rektor i egenskap av pedagogisk ledare har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Allmänna råd för planering och genomförande av undervisningen

Allmänna råd för bland annat grundskolan för att stödja lärare, rektorer och huvudmän i arbetet med hur skolförfattningarna bör hanteras i den pedagogiska praktiken avseende planering och genomförande av undervisningen.

SKOLFS 2014:44

Rektor ska ansvara för att en nyanställd lärares introduktionsperiod planeras på ett sådant sätt att läraren ges tillräckligt stöd utifrån sina tidigare kunskaper, erfarenheter och förmåga att fungera självständigt i sin yrkesroll. En mentor utses av rektorn till den lärare som genomför introduktionsperioden och mentorn ska så långt det är möjligt ha samma behörighet som läraren. Mentorn ska ges förutsättningar och tillräckligt stöd för att kunna fullgöra sin uppgift.

Skolverkets stödmaterial om introduktionsperiod för nyanställda lärare och förskollärare (2015)

Betyg och bedömning

3 kap. 14 § skollagen

Rektor ansvarar för att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.